

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/307/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113234145
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113234145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. N. X, XXX XX W., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792, 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/140/2013 - 66 zo dňa 04.09.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 95,48 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 9C/140/2013 - 66 určil, že zmluvná podmienka uvedená v žiadosti resp. v zmluve o revolvingovom úvere v čl. 8 pod bodom 8.1., ktorá znie:

„Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/ Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/ revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“,
a pod bodom 8.4., ktorá znie:

„Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na

započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/ Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/ Zmluvy.“

sú pre svoju neprijateľnosť neplatné.

Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 215,75 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 332,31 eur. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 215,75 eur. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručením súdu dňa 29.01.2014. Súd vo veci rozhodol dňa 04.09.2014 v neprospech žalovaného, ktorý žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu nedoručenia žaloby. Keďže v súdnom spise sa nachádza doklad o doručení žaloby žalovanému ako aj jeho vyjadrenie k žalobe, nepovažoval súd žiadosť žalovaného za opodstatnenú. Súd uviedol, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere dňa 21.06.2012, ktorej súčasťou boli zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere. Uviedol, že súd vidí neprijateľnosť dojednania uvedeného vo výroku rozsudku, nie v samotnom predmete dojednania a v jeho cene, ale v okolnostiach aplikácie tohto ustanovenia. Je zrejme, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadavke o odklad splátok. To znamená, že v konečnom dôsledku môže nastať situácia, že dlžník poskytne plnenie bez toho, aby obdržal za to protiplnenie. Vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia je minimálne v rozpore s dobrými mravmi. Súd túto dohodu napriek deklarácii, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku sofistikovane umiestnenú do zmluvy samotnej. Súd zastáva názor, že toto zmluvné dojednanie bolo kryté aj len podpisom za bodom 13., pretože ak by tomu tak nebolo, tak potom nie je zrejme, ktoré body žiadosti sú vlastne podpisom dlžníka kryté, keďže toto zmluvné dojednanie nemá samostatné číselné radenie, ale je radené v kontexte celej žiadosti resp. zmluvy. Podľa názoru súdu prvého stupňa ide o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi, nachádzaním spôsobu neoprávneného obohacovania sa spôsobom navonok neutrálnym. Túto podmienku by súd aproboval v prípade, ak by platba za odklad splátok mala prebehnúť až potom, ako k samotnému odkladu splátok dôjde. V takom prípade by bola naplnená premisa, že za plnenie spotrebiteľa bolo reálne poskytnuté plnenie veriteľa. Neobstoí ani námietka, že navrhovateľom zmluvy ako takej je spotrebiteľ. Aj keď zmluvu spotrebiteľ podpisuje ako prvý, nemožno ho za navrhovateľa považovať, pretože návrh zmluvy žiadnym spôsobom nepripravil a nemohol do neho dokonca ani žiadnym spôsobom zasiahnuť. Uviedol, že jedným z dôvodov vzniku bezdôvodného obohatenia je plnenie z neplatného právneho úkonu. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná od začiatku, čo znamená, že nemohla byť relevantným dôvodom plnenia. Žalobca preukázal, že suma 215,75 eur mu nebola vyplatená, ale bola započítaná na neexistujúcu pohľadávku žalovaného. Žalovaný sa teda na úkor žalobcu neoprávnene obohatil a je povinný toto obohatenie žalobcovi vrátiť. Pokiaľ ide o námietku o rozpore s dobrými mravmi, súd v bránení záujmov žalobcu a snahe získať späť to o čo neoprávneným konaním žalovaného prišiel, nevidí nič s dobrými mravmi rozporné. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že konajúci súd sa relevantným spôsobom nevysporiadal s argumentáciou, ktorá bola uplatnená v písomnom vyjadrení k žalobe. Napadnutý rozsudok nezodpovedá § 157 ods. 2 O.s.p., keďže súd v ňom neuviedol podstatné časti vyjadrenia žalovaného k podanej žalobe, pritom neuviedol práve také, s ktorými by sa zjavne musel v odôvodnení rozsudku vysporiadať spôsobom, ako mu ukladá zákon. Z napadnutého rozsudku nevyplýva jediný argument, ktorým by súd vysvetlil, prečo považuje za protiplnenie za odplatu podľa dohody o poskytnutí služby práve samotný odklad splátok. V bode 8.6. sa explicitne uvádza, že uzavretie či neuzavretie danej dohody nie je podmienkou vzniku zmluvy. Danú zmluvu žalobca dokonca aj využil a o tejto skutočnosti súd neinformoval. Na základe dohody o poskytnutí služby, boli odložené splátky 5, 6 a 7. Žalovaný namieta zmatečnosť rozsudku ako takého, pretože súd žiadny argument k bodu 8.1. neuvádza. Je teda nepreskúmateľné na základe akej argumentácie súd vyslovil neplatnosť bodu 8.1..

Žalobca sa k odvolaniu vyjadril tak, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny, žiadal priznať trovy odvolacieho konania vo výške 95,48 eur za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu).

Odvolačný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolačný súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Je pravda, že žalovaný požiadal o odročenie pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, avšak uviedol aj dôvod, pre ktorý má byť pojednávanie odročené, a tým bola skutočnosť, že mu nebola doručená žaloba na vyjadrenie. Súd prvého stupňa však žalobu na vyjadrenie žalovanému doručil a žalovaný sa k nej aj vyjadril. Dôvod uvádzaný žalovaným na odročenie pojednávania teda neexistoval a súd prvého stupňa mohol vo veci konať. Bolo povinnosťou žalovaného byť informovaný o veci, v ktorej zastupuje.

Súd prvého stupňa v rozsudku uviedol stručný obsah vyjadrenia žalovaného, ktorý spochybnil možnosť vyhlásiť dohodu o poskytnutí služby za neplatnú z dôvodu, že je to individuálne dojednanie a zároveň dojednanie cenové, a preto nemôže byť predmetom súdneho prieskumu. Nie je povinnosťou súdu prvého stupňa uvádzať v rozsudku celú argumentáciu žalovaného vo vyjadrení, len jej podstatný obsah. Odvolačný súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, že pokiaľ je medzi účastníkmi dojednaná odplata vo výške cca 215 eur za možnosť požiadať o odklad splátok, aj keby bol potom takýto odklad splátok nárokovateľný, jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na základe takéhoto dojednania je možné, že spotrebiteľ nikdy o odklad splátok nepožiadala a následkom takéhoto dojednania bude len to, že mu bude vyplatená nižšia suma úveru, než akú si dojednal (po započítaní odplaty za uvedenú službu). Jej všeobecná formulácia umožňuje vyžadovať zaplatenie odplaty za ňu aj v situáciách, kedy spotrebiteľ v budúcnosti nebude mať záujem o takúto službu. Pokiaľ dojednanie umožňuje aj výklad, ktorý je v neprospech spotrebiteľa, je možné takéto dojednanie vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohoda o tejto službe je súčasťou úverovej zmluvy začlenená v kontexte celej zmluvy od bodu 8.1. po bod 8.6., pričom pred bodom 8.1. sa nachádza sedem ďalších všeobecných bodov zmluvy a za bodom 8.5. sa nachádzajú ďalších päť bodov úverovej zmluvy. Body 8.1. až 8.6. sú podpisované samostatne a následne je na spodnom okraji strany podpísaná aj celá zmluva. Ani toto grafické oddelenie textu dohody o poskytnutí služby nespôsobuje jeho samostatnú povahu, aj odvolací súd túto dohodu považuje za súčasť zmluvy o úvere a za jednu zo zmluvných podmienok zmluvy o úvere. Z výpovede žalovaného vyplýva, že zmluvu podpisoval dvakrát na pokyn pracovníka žalovaného a že nemal vedomosť o tom, že mu je účtovaná suma za túto službu. Pre rozhodnutie nebolo podstatné, či žalobca službu využil. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Rozsudok bol potvrdený aj vo výroku o trovách konania. Žalobca bol v konaní úspešný, má preto právo na náhradu trov konania. Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti spochybňujúce správnosť tohto výroku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bol žalobca úspešný, má preto právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovi vznikli trovy odvolacieho konania v sume 95,48 Eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu). Hodnota jedného úkonu je tvorená odmenou 64,54 eur z hodnoty 215,75 eur a odmeny vo výške 6,64 eur ako jedna tretina odmeny v spojenej veci o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky. K tomu je potrebné pripočítať režijný paušál 8,39 eur a DPH v sume 15,91 Eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.